

два відбитка і перешліть відбитки сюди, а оригінали (пам'ятаєте, план і черновик до нього) збережіть у себе, не залишайте в редакції. Бо, відверто сказати, боюсь, щоб не загубилися. Далі — дуже прохаю відшукати мою замітку про розпис Спаса, що була надрукована в «Україні» і в моєму текстові про- ставити число журналу та сторінки (лист 99-й посилаємий зараз).

Крім того, дуже прохаю забрати з клишарні інші оригінали (іх там небагато) і зберегти у себе.

Вибачайте, Олександрє Сергійовичу, за турботи, що вам роблю. Дуже прохаю надалі надсилати всі коректи. Затримувати більше як один день, не буду.

Декілька днів як стало тепло і наші ванни нагріваються сонцем, а не паром. Прийняв вже 5 ванн, сьогодні буде 6-та. Ну й мерзота, ну й хамство. Я почуваю себе не між людьми, а між тваринами. Мабуть те, що колись звали людьми, зникло з поверхні Земної.

Привіт О. А.

Щиро ваш М. Макаренко

Адреса: Євпаторія, санаторій ім. Сталіна, корпус 5, кімн. 9.

Примітки.

¹ НА ІА АНУ. — Фонд 2, опис 3, № 241.

² НА ІА АНУ. — Фонд 2, опис 3, № 242.

³ НА ІА АНУ. — Фонд 2, опис 3, № 245.

⁴ НА ІА АНУ. — Фонд 2, опис 3, № 244.

⁵ НА ІА АНУ. — Фонд 2, опис 3, № 246.

⁶ НА ІА АНУ. — Фонд 2, опис 3, № 247.

⁷ НА ІА АНУ. — Фонд 2, опис 3, № 248.

⁸ НА ІА АНУ. — Фонд 2, опис 3, № 242.

⁹ НА ІА АНУ. — Фонд 2, опис 3, № 249.

¹⁰ ЦНБ АНУ. — ВР, фонд ХХІХ — 1195.

¹¹ ЦНБ АНУ. — ВР, фонд ІІІ — 13343.

¹² ЦНБ АНУ. — ВР, фонд ІІІ — 13344.

¹³ ЦНБ АНУ. — ВР, фонд І — 45968.

¹⁴ ЦНБ АНУ. — ВР, фонд І — 45969.

¹⁵ ЦНБ АНУ. — ВР, фонд І — 23796.

¹⁶ ЦНБ АНУ. — ВР, фонд Х — 17672.

ДО 90-РІЧЧЯ ВОЛОДИМИРА АНДРІЙОВИЧА БОГУСЕВИЧА

Володимир Андрійович Богусевич народився 1902 р. в м. Тотьма Вологодської губернії в родині юриста. 1925 р. закінчив історико-економічне відділення Ленінградського педінституту ім. Герцена. У 1926—1929 рр. навчався в аспірантурі при Державній Академії історії матеріальної культури в Ленінграді за фахом — історія давньоруської культури, ще по закінченні у 1929—1930 рр. працював старшим науковим співробітником. У 1931—1935 рр. займав посаду заступника директора по науковій частині Державного Псковського музею й викладав історію СРСР у Псковському педінституті. У 1935—1941 рр. — заступник директора по науковій частині Управління Новгородських державних музеїв, і одночасно старший науковий

співробітник Новгородської секції Інституту історії АН СРСР. У 1941—1942 рр. викладав історію й географію у Тургенському педтехнікумі Алма-Атинської обл. З 1943 по 1945 р. — учасник Великої Вітчизняної війни, гвардії лейтенант, командир стрілецького взводу, політпрацівник 5-ї гвардійської Армії 1-го Українського Фронту. У 1945—1946 рр. виконував обов'язки заступника директора по науковій частині Державного історико-культурного музею-заповідника Києво-Печерська Лавра. З 1947 по 1962 р. працював в Інституті археології АН УРСР зав. відділом слов'яно-руської археології, старшим науковим співробітником; у 1947—1950 рр. за сумісництвом викладав спецкурс з слов'яно-руської археології на історичному факультеті Київського держуніверситету ім. Т. Г. Шевченка.

В. А. Богусевич мав ступінь кандидата історичних наук і був вченим широкого діапазону. Крім археології, до його наукових інтересів входили історія архітектури та мистецтва. Він є автором 48 наукових праць.

Основним фахом В. А. Богусевича була давньоруська археологія. Під час роботи в Ленінграді, Пскові, Новгороді він брав активну участь у дослідженні пам'яток матеріальної культури Північно-Західної Русі і одним з перших здійснив широкі розкопки в Новгороді, наслідки яких підсумовані в монографії «Великий Новгород», виданій 1939 р. На Україні В. А. Богусевич займався вивченням давньоруських міст Середнього Подніпров'я. Він провів значні експедиційні роботи у Києві на Подолі, Києво-Печерському заповіднику та Чернігові, досліджував давньоруські міста Путивль, Виру, В'яхань, Остерський Городець, Канів, брав активну участь в розкопках літописного Воїня.

В. А. Богусевич успішно розробляв питання походження і формування давньоруських міст, їх топографію та соціальну структуру. У своїх дослідженнях широко використовував літописні відомості, доповнюючи ними археологічні дані.

За керівництво евакуацією колекцій Новгородських музеїв в складних умовах наступу німецько-фашистських військ восени 1941 р. В. А. Богусевич наказом Міністра культури РСФСР 1942 р. навічно занесений до складу почесних працівників культури Російської Федерації. За участь у Великій Вітчизняній війні В. А. Богусевич нагороджений орденом Червоної Зірки й медалями.